

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003443

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савенко Андрій Олександрович

2. ANDRII O. SAVENKO

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 017

Назва наукової спеціальності: Фізична культура і спорт

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фізична активність різних груп населення

Дата захисту: 22-01-2025

Спеціальність за освітою: 017 Фізична культура і спорт

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 7291

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.29.11, 77.31, 77.03.31, 77.05.03, 77.05.05

Тема дисертації:

1. Підвищення функціональних можливостей спортсменів ударного стилю в змішаних єдиноборствах в процесі спеціальної силової підготовки
2. Increasing the Functional Capabilities of Shock Style Athletes in Mixed Martial Arts in the Process of Special Strength Training

Реферат:

1. У дисертації розглянуто проблему пошуку ефективних механізмів підвищення функціональних можливостей організму спортсменів ударного стилю ведення поєдинків у процесі спеціальної силової підготовки в змішаних єдиноборствах, шляхом розробки режимів тренувальних навантажень. Складність реалізації цієї проблеми насамперед пов'язана з визначенням оптимальних параметрів та ефективної варіативності поєднання основних структурних ланок у процесі розробки режимів тренувальних навантажень для силової підготовки зазначеної категорії спортсменів з урахування вихідного рівня функціональних можливостей організму, особливостей фізіологічних процесів прояву різних видів адаптації

та компенсаторних реакцій, а також із використанням широкого, але водночас оптимального спектра інформаційних маркерів оцінки роботи систем організму в таких умовах м'язової діяльності. Під час розробки режимів тренувальних навантажень у ММА використовували основні закономірності силового фітнесу із застосуванням інтегрального методу кількісної оцінки параметрів силових навантажень, направлених на підвищення функціональних можливостей спортсменів ударного стилю ведення поєдинків у процесі спеціальної силової підготовки. Виявлені характерні прояви процесів довготривалої адаптації організму учасників дослідження до заданих режимів тренувальних навантажень дають змогу чітко визначити їх ефективність та спрогнозувати пріоритетність використання в процесі спеціальної силової підготовки в змішаних єдиноборствах. Розкриті нові механізми вдосконалення системи спеціальної силової підготовки в змішаних єдиноборствах для спортсменів ударного стилю ведення поєдинків. Установлені закономірності між параметрами основних показників навантаження експериментальних режимів тренувань із силової підготовки, розроблених для учасників кожної дослідної групи, та особливостями адаптаційно-компенсаторних реакцій їхнього організму на стресовий подразник, є одним із наукових фундаментальних шляхів дослідницької роботи, спрямованої на оптимізацію тренувального процесу для спортсменів цієї категорії з метою максимального підвищення їхніх функціональних можливостей за рахунок зростання адаптаційних резервів, структурних змін показників нервово-м'язової системи, удосконалення нейрогуморальної регуляції, оптимізації роботи механізмів енергозабезпечення м'язової діяльності й процесів реадaptaції. Встановлено, що залежно від певної варіації компонентів навантаження, які призводять до залучення під час м'язового скорочення великої кількості активних швидкоскорочувальних м'язових рухових одиниць С і В на тлі анаеробно-алактатного механізму енергозабезпечення м'язової діяльності за рахунок запасів креатинфосфату, в умовах режиму тренувань високої інтенсивності та малого обсягу роботи показник робочої маси снаряда демонструє найвищі параметри за мінімальних значень обсягу навантажень в окремому сеті. Встановлено, що в умовах відсутності підвищення базального рівня тестостерону в сироватці крові спортсменів у процесі досліджень, спостерігаємо суттєве підвищення показників безжирової та сухої клітинної маси тіла на тлі достовірного збільшення базального рівня креатиніну в сироватці крові, що свідчить про зростання м'язової маси тіла. Підвищення активності метаболічних процесів в умовах режиму тренувальних навантажень типу С ($Ra=0,74$) залежить не лише від рівня концентрації тестостерону в міжклітинній рідині, але й може компенсуватися збільшенням кількості місць для зв'язків між цим стероїдним гормоном і клітинними рецепторами або збільшенням чутливості рецепторів до гормону.

2. The dissertation examines the problem of finding effective mechanisms for increasing the body's functional capabilities of striking style athletes in the process of special strength training in mixed martial arts, by developing training load regimes. The difficulty of implementing this problem is primarily related to the determination of optimal parameters and the effective variability of the combination of the main structural links in the process of developing modes of training loads for the strength training of this category of athletes, taking into account the initial level of the body's functional capabilities, the peculiarities of the physiological processes of the manifestation of various types of adaptation and compensatory reactions, as well as the use of a wide, but at the same time optimal range of information markers for assessing the work of the body's systems in the given conditions of muscle activity. During the development of the regimes of training loads in MMA, the main regularities of strength fitness were used with the application of the integral method of quantitative assessment of the parameters of strength loads, aimed at increasing the functional capabilities of striking style athletes in the process of special strength training. The characteristic manifestations of the processes of long-term adaptation of the body of the research participants to the given modes of training loads have been revealed, allowing to clearly determine their effectiveness and predict the priority of use in the process of special strength training in mixed martial arts. New mechanisms for improving the system of special strength training in mixed martial arts for athletes of the striking style of fighting were revealed. The established regularities between the parameters of the main indicators of the load of the experimental strength training regimes developed for the participants of each research group and the features of the adaptive and compensatory reactions of their organism to a stressful stimulus are one of the scientific fundamental ways of research work aimed at optimizing the training process for

athletes of this category with the aim of the maximum increase of their functional capabilities due to the growth of adaptation reserves, structural changes in the indicators of the neuromuscular system, improvement of neurohumoral regulation, optimization of the work of energy supply mechanisms for muscle activity and readaptation processes. It was established that depending on a certain variation of load components, which lead to the involvement during muscle contraction of a large number of active fast-twitch muscle motor units C and B against the background of the anaerobic lactate mechanism of energy supply of muscle activity due to creatine phosphate reserves, under the conditions of a high-intensity training regime and a small amount of work, the indicator of the working mass of the projectile shows the highest parameters at the minimum values of the amount of loads in a separate set. It was established that in the absence of an increase in the basal level of testosterone in the blood serum of athletes during the research, we observe a significant increase in the indicators of fat-free and dry cellular body mass against the background of a reliable increase in the basal level of creatinine in the blood serum, which indicates an increase in muscle mass. The increase in the activity of metabolic processes in the conditions of the type C training load regime ($R_a=0,74$) depends not only on the level of testosterone concentration in the intercellular fluid, but can also be compensated by an increase in the number of sites for connections between this steroid hormone and cellular receptors, or increasing the sensitivity of receptors to the hormone.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Штефюк І. К., Савенко А. О. Характер зміни показників ударної підготовки спортсменів ММА в залежності від особливостей режимів силового навантаження. Український журнал медицини, біології та спорту. 2022. № 5(39). С. 355–359. doi: 10.26693/jmbs07.05.355. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає в проведенні експертного оцінювання, обробці результатів та формулюванні висновків.
2. Савенко А., Штефюк І. Особливості зміни показників складу тіла спортсменів змішаних єдиноборств на етапі спеціалізовано-базової підготовки. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2023. № 1(61). С. 81–88. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2023-01-81-88>. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні схеми дослідження, проведенні тестування та узагальненні результатів.
3. Штефюк І. К., Савенко А. О., Киселиця О. М., Шелехова Т. В., Степчук Н. В. Особливості зміни рівня резистентності спортсменів Mixed Martial Arts до стресового подразника в умовах різних режимів силових навантажень. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. 2023. № 12(172). С. 187–192. doi:10.31392/UDU-nc.series15.2023.12(172).37. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні схеми дослідження, проведенні тестування та узагальненні результатів.
4. Manolachi V., Chernozub A., Potop V., Zoriy Y., Kulbayev A., Braniște G., Savenko A. Increasing the functional capabilities of Mixed Martial Arts athletes in the process of optimizing different regimes of power load. Pedagogy of Physical Culture and Sports. 2022. № 26(6). P. 399–406. <https://doi.org/10.15561/26649837.2022.0606>. Наукове періодичне видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні схеми дослідження, проведенні тестування та в узагальненні результатів.

- 5. Chernozub A., Olkhovyi O., Aloshyna A., Savenko A., Shtefiuk I., Marionda I., Khoma T., Tulaydan V. (2023). Evaluation of the Correlation Between Strength and Special Training Indicators in Mixed Martial Arts. *Physical Education Theory and Methodology*. 2023. № 23(2). P. 276–282.
<https://doi.org/10.17309/tmfv.2023.2.17>. Наукове періодичне видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. Особистий внесок здобувача полягає у проведенні експертного оцінювання, обробці результатів та формулюванні висновків.
- 6. Савенко А. О., Альошина А. І., Штефюк І. К., Киселиця О. М., Петрушко М. І., Абрамов К. В. Специфічність процесу підготовки спортсменів ударного та борцівського стилю ведення поєдинків в змішаних єдиноборствах. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*. 2024. № 4(177). С. 135–139. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.4\(177\).28](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.4(177).28) Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні схеми дослідження, проведенні тестування та в узагальненні результатів.
- 7. Савенко А., Штефюк І., Чернозуб А., Альошина А., Ніга М., Потоп В. Особливості кореляційного зв'язку між зовнішнім стресовим подразником та адаптаційними змінами в організмі спортсменів Mixed Martial Arts. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2024. № 1(65). С. 68–75. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2024-01-68-75>. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає в проведенні експертного оцінювання, обробці результатів та формулюванні висновків.
- 8. Потоп В., Чернозуб А., Федоров С., Савенко А., Штефюк І., Цзе Чжао, Сивохоп Е. Основні аспекти удосконалення силової підготовки в змішаних єдиноборствах. Сучасний стан і перспективи вдосконалення національної системи фізичного виховання і спорту в умовах війни та у післявоєнний період: матеріали ІІ наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 75-й річниці каф. фіз. вих. ДВНЗ «УжНУ»; 19–20 квітня 2023 р., Ужгород. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. С. 35–41.
- 9. Штефюк І., Савенко А., Федоров С. Механізми удосконалення силової підготовки в змішаних єдиноборствах. *Фізична активність і якість життя людини: зб. тез доп. VII Міжнар. наук.-практ. конф.*; 8 червня 2023 р., Луцьк. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. С. 50–52.
- 10. Shtefiuk I., Savenko A., Manolachi V., Chernozub A., Fedorov S., Marionda I., Syvokhop E. Loads optimization mechanisms in strength training in mixed martial arts. *Proceedings of the International Scientific Conference “Actualities and Perspectives of Physical Education and Sport Sciences” 4th edition*, April, 05th, 2023. Romania, Bucharest, 2023. P. 161–167.
- 11. Savenko A., Shtefiuk I., Zavizion O., Hryhoriev V., Aloshyna A., Chernozub A. Calcium as an informative marker for assessing the compensatory body reactions of athletes in mixed martial arts. *Proceedings of the International Scientific Conference “Actualities and Perspectives of Physical Education and Sport Sciences” 5th edition*, April, 04 th, 2024. Romania, Bucharest, 145–150.

Наукова (науково-технічна) продукція: технології

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернозуб Андрій Анатолійович

2. ANDRII CHERNOZUB

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6293-8422

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Штефюк Іван Кирилович

2. Ivan Shtefiuk

Кваліфікація: к. фіз.вих, доц., 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5938-756X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радченко Юрій Анатолійович

2. Yuriy Radchenko

Кваліфікація: к.фіз.вих., доц., 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8819-3104

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, буд. 1, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Латишев Микола Вікторович

2. Mykola Latyshev

Кваліфікація: к. фіз.вих, доц., 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9345-2759

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пітин Мар'ян Петрович

2. MARIAN PITYN

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3537-4745

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського

Код за ЄДРПОУ: 34606048

Місцезнаходження: вул. Костюшка, буд. 11, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Петрович Вікторія Володимирівна
- Viktoria Petrovich

Кваліфікація: к. фіз.вих, доц., 24.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3332-3888

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Андрійчук Ольга Ярославівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Андрійчук Ольга Ярославівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ліповська-Маковецька Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна